

REVIDERT PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

FOR
EIDSKOG KOMMUNE

2023-2024

Utarbeidet av KONSEK Øst IKS
Behandlet i kontrollutvalget 24.11.22
Orientering til kommunestyret

1 Innledning

1.1 Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Ifølge kommuneloven § 23-2, litra c er det kontrollutvalgets ansvar å påse at kommunens virksomhet, og selskaper kommunen har eierinteresser i, blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kommuneloven § 23-3 første ledd definerer forvaltningsrevisjon som å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Forvaltningsrevisjon kan også innebærer regeletterlevelse.

I følge merknadene til bestemmelsen, jf. Prop. 46 L vil forvaltningsrevisjon for eksempel kunne gå ut på å vurdere om ressursene brukes til å løse oppgaver i samsvar med kommunestyrets vedtak, herunder de *forutsetningene* som vedtaket bygger på. Videre kan forvaltningsrevisjon også gå ut på å vurdere om resultatene til virksomheten er i tråd med målene som er satt, og om ressursbruken og virkemidlene er effektive med tanke på å oppnå målene.

Forvaltningsrevisjonen er med andre ord et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ, for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon søker også å avdekke forbedringspotensialer i virksomhetene og ønsket er at resultatene av forvaltningsrevisjon har en positiv effekt på organisasjonsmessig læring og utvikling.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4 første ledd. Gjennomføring av eierskapskontroll er også en viktig del av kontrollutvalgets oppgaver og ansvar.

1.2 Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner, jf. kommuneloven § 23-3 annet ledd. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Kontrollutvalget skal også minst én gang i valgperioden, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres, jf. kommuneloven § 23-4 annet ledd. Denne skal også baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunes eierskap og hensikten er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll. Ofte kombineres en forvaltningsrevisjon av kommunens selskaper med en eierskapskontroll av selskapet.

Kontrollutvalget i Eidskog behandlet Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2021-2024 i møte 19.11.20, sak E-66/20:

- a. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og slutter seg til de prioriterte prosjektene som går fram av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll hhv. pkt. 2.2 og 2.3
- b. Kontrollutvalget vurderer behovet for en revidering av planen i 2022.
- c. Kontrollutvalget delegeres myndighet til å gjøre endringer i planen, jf. planen kapittel 2.5.

Kommunestyret behandlet planen i sitt møte 16.02.21, jf. sak KS-005/21 og sluttet se til kontrollutvalgets forslag til prosjekter. Herved legges det frem en revidert plan for

forvaltningsrevisjon i tråd med forutsetningene.

2 Revidert plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2023-2024

2.1 Bakgrunnsfakta og innspill til aktuelle prosjekter

Statsforvalterens kommunebilder bygger på tilgjengelig KOSTRA- og annen nasjonal statistikk, tilsyn, økonomiforvaltning og kommunedialog. Kommunebildet de presenterer, er et sammendrag av hvordan de oppfatter status og utfordringer på sentrale fagområder i kommunen der de gjennomfører tilsyn eller er tillagt et ansvar i lov eller forskrift.

Statsforvalterens kommunebilder 2022: Fire fagområder er nå merket med **rødt** (dvs. sårbare områder innen kompetanse, kapasitet og kvalitet), og det er *Barnehage og opplæring (fokus på mobbing), Helse og omsorg, Klima og Kommuneøkonomi*. Flere fagområder er markert med **gult** (områder med forbedringspotensiale innen kompetanse, kapasitet og kvalitet), og det er *Fastlegesituasjonen, Barnevern, Jordvern, Landbruk, Miljø, Rus og psykisk helse, Samfunnsikkerhet og Samfunns- og arealplanlegging*.

I årets Kommunebarometer (2022) havner kommunen på øverste halvdel av totaltabellen (147. plass) og har styrket sin posisjon fra fjoråret. Når det gjelder *Sosialtjenester* kommer imidlertid Eidskog på en 291. plass. Mottakerne i Eidskog går lenger på sosial stønad enn landsgjennomsnittet av mottakere. Nasjonalt er stønadslengden for unge mottakere (18-24 år) 3,7 måneder. I Eidskog går samme gruppe på sosialstønad i 5,6 måneder. Andel unge som har mottatt sosialhjelp er på hele 8 % og 6,2 % i kommunen over 25 år mottar sosialhjelp. Nasjonalt er tallet 3,8 %. Andelen innvilget sosial bolig etter søknad er også lav i Eidskog – under 40 % mot et landsgjennomsnitt på nær 80 %. *Helse* er den andre kategorien hvor Eidskog havner langt ned på lista med en 267. plass. Her omfattes bl.a. legedekning og andel helseyskepleiere/jordmødre målt mot antall småbarn. *Pleie og omsorg* får imidlertid ganske god skår. *Økonomi* og *Barnevern* har også dårlig skår i Eidskog.

Vi har innhentet innspill fra rådmannen og ordføreren:

NAV og sosiale tjenester er absolutt et tema som bør trekkes frem på prioriteringslista for aktuelle prosjekter. Når det gjelder *Pleie og omsorg* har vi ingen områder hvor avviksmeldinger gir noe faresignal. De generelle tilbakemeldingen er at Eidskog er gode på helse- og omsorg. *Oppvekst* – har inntrykk av at det er blitt jobbet godt i Eidskog for barn og unge. *Ungdom og rus* – kommunen har fått nye ansvarsområder fra 1. juli i år. Det forebyggende arbeidet er overført fra politiet til kommunen. Kommunen har startet et absoluttprogram – et opplegg rundt ungdom på fritida som vi håper gir resultater. Kommunen har *mange ressurskrevende brukere* – i 2020 lå Eidskog i landstoppen. Kan være av interesse å vurdere om kommunen gir for dyre tjenester, om ressurser bør flyttes. Når det gjelder *Samfunns- og arealplanlegging* har kommunen en veldig gammel arealplan, men det jobbes med den (trolig ferdig til våren). Det er blitt jobbet godt med mindre planer og det ingen spesielle utfordringer på teknisk eller saksbehandling. *Vilja AS* er et selskap som bør ses nærmere på. Det er nå satt i gang omstillinger der, så det kan være hensiktsmessig å avvente en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll et par år.

Forslag til plan er også oversendt Revisjon Øst IKS for innspill:

Revisjon mener at prosjektet som knytter seg til *NAV og sosiale tjenester*, er det mest aktuelle. I tillegg kan det være aktuelt for Eidskog å være med i et felles FR/EK-prosjekt knyttet til *GIV IKS*.

Kontrollutvalget har på denne bakgrunnen vurdert om det er behov for endringer av planen.

2.2 Forslag til prosjekter

I tabellen/oversikten nedenfor har vi tatt med det som ble foreslått og vedtatt i 2020, med en oversikt over hva som er gjennomført, hva som eventuelt er foreslått utsatt/tatt ut og nye forslag, basert på vurderingen som nevnt ovenfor.

Etter de ressursene som er avsatt til forvaltningsrevisjon i Eidskog kommune, kan vi ikke forvente mer enn ett, kanskje to prosjekter pr. år. Planen nedenfor har derfor mange flere prosjekter enn hva som er realistisk å gjennomføre. Men etter denne følger kontrollutvalgets utvalgte prosjekter.

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	
Administrasjon og styring	<p>Beredskap</p> <p>Beredskap er et viktig om område og vil kunne omfatte veldig mange temaer. Fokuset i denne forvaltningsrevisjonen er foreslått rettet mot ulykker, strøm, vann og ikke minst IKT-sårbarhet.</p> <p>Følgende problemstillinger kan være aktuelle i en slik forvaltningsrevisjon.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan håndterer kommunen sin overordnede beredskapsplikt? 2. Hvilke delplaner, rutiner og instruksjoner skal følges ved kriser eller katastrofer, relatert til ulykker, strømbrudd, vannskader/flom og IKT-sikkerhet. 3. I hvilken grad er det klare ansvarsfordelinger i en krise- eller beredskapssituasjon. 	Gjennomført Oppfølging høsten 22
Oppvekst	<p>Barn og unges oppvekstmiljø i Eidskog</p> <p>Dette er et prosjekt som kan favne vidt og det kan være aktuelt å vurdere flere aspekter rundt barn og unge sitt oppvekstmiljø, bl.a. ut fra Fylkesmannens kommunebilder. Dette kan bl.a. være barnefattigdom (NAV) (se kap. 5.2), og kvalitet i skolen/mobbing mm, skolehelsetjeneste og eventuelt barnevern (forebyggende arbeid) (se kap. 5.4), kultur for læring (se kap. 5.6) osv.</p> <p>Aktuelle problemstillinger vurderes når det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjonen.</p> <p>Det kan også være aktuelt å vurdere barnevern i eget prosjekt, jf. kap. 5.4.</p>	Gjennomført – Barnevern og samhandling Oppfølging 2023
NAV	<p>Sosiale tjenester</p> <p>Aktivitetsplikt for unge under 30 år, vil være aktuelt i en slik gjennomgang.</p> <p>Aktuelle problemstillinger kan være:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Har kommunen etablert tilfredsstillende rutiner ved tildeling av økonomisk sosialhjelp? 2. Stiller kommunen krav til aktivitetsplikt til sosialhjelpsmottakere under 30 år? Blir aktivitetsplikten overholdt? 	Ikke gjennomført

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	
	<p>Andre problemstillinger vurderes når det er aktuelt å bestille en forvaltningsrevisjon.</p> <p>Både Statsforvalterens kommunebilder og Kommunebarometeret trekker frem dette temaet som særlig aktuelt for Eidskog.</p>	
Administrasjon og styring	<p>Etikk og kompetanse</p> <p>Dette er et område som har mye med tillitten til kommunen å gjøre. Dette kan omfavne både kompetanse, engasjement, etiske holdninger og profesjonalitet. Eventuell manglende kompetanse osv. vil kunne gå ut over muligheten til å levere gode tjenester. Hvilken opplæring får nyansatte og hvordan formidles kommunens etikk og holdninger til de ansatte i kommunen?</p> <p>Aktuelle problemstillinger og områder (enheter) vurderes når det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjonen.</p>	Ikke gjennomført
Miljø og samfunn	<p>Klima</p> <p>Det vil være naturlig å vurdere forvaltningsrevisjon på dette området i løpet av noen år, da det blir stadig viktigere. Klima er et tema som er betegnet som rødt i Statsforvalterens kommunebilder for Eidskog. Likevel er det nok hensiktsmessig å vurdere dette som et fellesprosjekt blant flere i regionen.</p>	Nytt forslag

Selskap	Forslag prosjekter (temaer)	
Visit Kongsvinger-regionen AS	<p>Dette kan være et fellesprosjekt med de øvrige eierne i selskapet. Aktuelle temaer i en forvaltningsrevisjon kan være måloppnåelse og oppfølging. Blir det levert tjenester i tråd med forutsetningene og formålet med selskapet? Hvordan er rollefordelingen i selskapet?</p> <p>Det kan være aktuelt å kombinere dette med en eierskapskontroll, relatert til håndtering av selskapsavtalen og politiske vedtak.</p>	Ikke gjennomført
GIV IKS	<p>Dette kan være et fellesprosjekt med de øvrige eierne i selskapet. Aktuelle temaer i en forvaltningsrevisjon kan være måloppnåelse og oppfølging. Blir det levert tjenester i tråd med forutsetningene og formålet med selskapet?</p> <p>Det kan være aktuelt å kombinere dette med en eierskapskontroll, relatert til håndtering av selskapsavtalen og politiske vedtak.</p>	Ikke gjennomført
Vilja AS	<p>Kommunens eget selskap. Omstillinger iverksatt – kanskje mer aktuelt for neste planperiode. Bør kombineres med en eierskapskontroll</p>	

Kontrollutvalget mener at et prosjekt knyttet til IKT-sikkerhet er aktuelt, og ønsker et slikt prosjekt med på prioriteringslisten. Det er bestilt et slikt prosjekt i enkelte andre kommuner i regionen og man kan bestille noe tilsvarende. Eidskog er sårbare ved at det ikke er tilknyttet noe samarbeid på dette området, slik som HIKT. Nærmere problemstillinger kan diskuteres når utvalget skal bestille et nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt på nyåret.

Når det gjelder selskap, har det vært mye diskusjoner rundt GBI IKS. Kan likevel være fornuftig å avvente en eventuell revisjon til samarbeidet har fått gått seg til.

Ut fra en samlet vurdering foreslår kontrollutvalget følgende prosjekter for 2023-2024:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)
Administrasjon og styring	IKT-sikkerhet
NAV	Sosiale tjenester

Selskap	Type kontroll
GIV	Eierskapskontroll – evt. fellesprosjekt ved forvaltningsrevisjon
Visit Kongsvinger-regionen	Forvaltningsrevisjon (fellesprosjekt) – evt. eierskapskontroll

Når det er flere eiere i et selskap, er det naturlig å samordne prosjektene mellom de forskjellige eierkommunenes kontrollutvalg.

2.3 Rapportering av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Revisor skal rapportere fortløpende til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon, jf. kommuneloven § 24-2 *Revisors ansvar og myndighet*. Videre er kontrollutvalget pålagt ansvar for å rapportere til kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-5.

Med mindre kommunestyret vedtar spesielle bestemmelser for når og hvordan denne rapporteringen skal foregå, er det opp til kontrollutvalget å finne en hensiktsmessig form og frekvens på dette. Rapport og resultater fra det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt legges fortløpende frem for kommunestyret. I tillegg gis en samlet oversikt om bestilte og gjennomførte forvaltningsrevisjoner - og hvordan de er fulgt opp, i kontrollutvalgets årsrapport.

Skotterud, 24.11.22

Sverre Holm (sign.)
Nestleder av kontrollutvalget

Anne Haug
daglig leder
Konsek Øst

